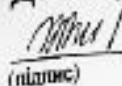

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Факультет готельно-ресторанного та туристичного бізнесу імені проф. В. Ф. Доценка
Кафедра готельно-ресторанної справи

«До захисту в ЕК»

Декан факультету

(підпис)

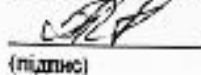
Віра ЦИРУЛЬНІКОВА

(ім'я і прізвище)

«11» лютого 2025 р.

«До захисту допущено»

Завідувач кафедри

(підпис)

Лариса ШАРАН

(ім'я і прізвище)

«11» лютого 2025 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
НА ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ БАКАЛАВРА

зі спеціальності 241 Готельно-ресторанна справа

(код та назва спеціальності)

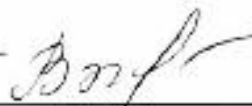
освітньо-професійної програми «Готельно-ресторанна справа»

на тему: «Удосконалення системи енергоефективності в готельному підприємстві»

Виконав: здобувач 5 курсу, групи ЗГС-5-2

Маркова Вероніка Леонідівна

(прізвище, ім'я, по батькові повністю)

(підпис)

Керівник Нікітіна Тетяна Андріївна

(прізвище, ім'я, по батькові повністю)

(підпис)

Рецензент Ірина МЕЛЬНИК

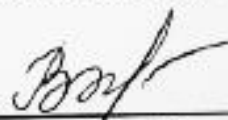
(ім'я і прізвище)

(підпис)

Я, як здобувач(ка) Національного університету харчових технологій розумію і підтримую політику університету з академічної доброчесності. Я не надавав(-ла) і не одержував(-ла) незарядженої допомоги під час підготовки цієї роботи. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

Здобувач

(підпис)

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Факультет готельно-ресторанного та туристичного бізнесу імені проф. В.Ф. Доценка

Кафедра готельно-ресторанної справи

Освітній ступінь бакалавр

Спеціальність 241 Готельно-ресторанна справа

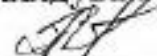
(цифра і назва)

Освітньо-професійна програма «Готельно-ресторанна справа»

(назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри ГРС

 Лариса ШАРАН

“ 04 ” грудня 2024 року

ЗАВДАННЯ

НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ ЗДОБУВАЧА

Маркової Вероніки Леонідівни

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи «Удосконалення системи енергоефективності в готельному підприємстві»

керівник роботи Нікітіна Тетяна Андріївна, к.е.н, доцент

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом вищого навчального закладу від “04” грудня 2024 року № 991-КС

2. Термін подання здобувачем роботи 27 січня 2025 року

3. Вихідні дані до роботи удосконалення системи енергоефективності в готельному підприємстві в готелі «Україна», м. Київ

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити)
Вступ; Розділ 1 Сучасний стан та перспективи розвитку готельного бізнесу в м. Київ;
Розділ 2 Аналіз діяльності готелю «Україна»; Розділ 3 Удосконалення системи енергоефективності в готелі «Україна»; Висновки та пропозиції; Список використаної літератури та інтернет-ресурсів; Додатки

5. Перелік графічного матеріалу

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
Розділ 1	Нікітіна Т.А., доцент	 4.12.24 р.	 16.12.24 р.
Розділ 2	Нікітіна Т.А., доцент	 17.12.24 р.	 02.01.25 р.
Розділ 3	Нікітіна Т.А., доцент	 03.01.25 р.	 21.01.25 р.

7. Дата видачі завдання 4 грудня 2024 року

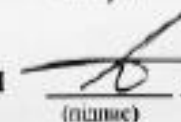
КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	ВСТУП РОЗДІЛ 1. СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНОГО БІЗНЕСУ В М. КИЇВ	4.12-16.12.2024 р.	<i>Виконано</i>
2	РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ГОТЕЛЮ «УКРАЇНА»	17.12.2024-02.01.2025 р.	<i>Виконано</i>
3	РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ В ГОТЕЛІ «УКРАЇНА»	03.01-21.01.2025 р.	<i>Виконано</i>
4	ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ. СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ТА ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСІВ. ДОДАТКИ	22.01-25.02.2025 р.	<i>Виконано</i>
5	Подання кваліфікаційної роботи на кафедру	27.02.2025 р.	<i>Виконано</i>

Здобувач

 (підпис)
Вероніка МАРКОВА

Керівник роботи

 (підпис)
Тетяна НІКІТІНА

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ
ІНФОРМАЦІЙНА КАРТКА
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ

Здобувача: Маркової Вероніки Леонідівни

факультет готельно-ресторанного та туристичного бізнесу
імені проф. В.Ф. Доценка

заочна форма здобуття освіти, спеціальність 241 Готельно-ресторанна справа,
освітньо-професійна програма «Готельно-ресторанна справа»

Тема роботи: «Удосконалення системи енергоефективності в готельному підприємстві»

Керівник роботи: Нікітіна Тетяна Андріївна, к.е.н., доцент

Дата захисту “.....” лютого 2025 р.

Робота захищена з оцінкою _____

АНОТАЦІЯ

Кваліфікаційна робота присвячена дослідженню системи енергоефективності та шляхів її вдосконалення в готельному господарстві на прикладі готелю «Україна» (м. Київ).

У роботі здійснено комплексний аналіз сучасного стану готельного бізнесу м. Києва, досліджено типологію та спеціалізацію закладів готельного господарства, проаналізовано динаміку розвитку галузі протягом 2020-2024 років та виявлено ключові проблеми й виклики, що постають перед готельними підприємствами столиці. Особливу увагу приділено аналізу тенденцій впровадження енергоефективних технологій у готельній індустрії міста.

Проведено детальне дослідження діяльності готелю «Україна», що включає аналіз юридичних аспектів функціонування, організаційної структури, особливостей роботи персоналу та спектру послуг. Здійснено глибокий аналіз існуючої системи енергоефективності підприємства та оцінку її результативності в сучасних умовах господарювання.

На основі проведеного дослідження розроблено комплексну програму підвищення енергоефективності готелю, запропоновано заходи щодо впровадження сучасних енергозберігаючих технологій та обладнання, а також проведено оцінку екологічного ефекту від запропонованих рішень.

Ключові слова: готельне господарство, енергоефективність, енергозбереження, екологічний ефект, готельний бізнес м. Києва, інноваційні технології, енергозберігаюче обладнання.

ABSTRACT

The qualification work is devoted to the study of the energy efficiency system and ways to improve it in the hotel industry using the example of the hotel «Ukraine» (Kyiv).

The work carried out a comprehensive analysis of the current state of the hotel business in Kyiv, studied the typology and specialization of hotel establishments, analyzed the dynamics of the industry's development during 2020-2024, and identified key problems and challenges facing hotel enterprises in the capital. Particular attention was paid to the analysis of trends in the implementation of energy-efficient technologies in the city's hotel industry.

A detailed study of the activities of the hotel «Ukraine» was conducted, including an analysis of the legal aspects of its functioning, organizational structure, features of the work of personnel and the range of services. An in-depth analysis of the existing energy efficiency system of the enterprise and an assessment of its effectiveness in modern business conditions were carried out.

Based on the research, a comprehensive program was developed to improve the hotel's energy efficiency, measures were proposed to introduce modern energy-saving technologies and equipment, and an assessment of the environmental effect of the proposed solutions was also carried out.

Keywords: hotel industry, energy efficiency, energy saving, environmental impact, hotel business in Kyiv, innovative technologies, energy-saving equipment.

ЗМІСТ

ВСТУП	6
РОЗДІЛ 1. СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНОГО БІЗНЕСУ В М. КИЇВ.	8
1.1. Характеристика закладів готельного господарства у м. Київ.....	8
1.2. Динаміка розвитку готельного бізнесу протягом 2020-2024 років	11
1.3. Проблеми та перспективи розвитку готельного бізнесу в м. Київ.....	13
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ГОТЕЛЮ «УКРАЇНА»	16
2.1. Організаційно-правова форма та основні сфери діяльності готелю «Україна»....	16
2.2. Організаційна структура готелю «Україна»	18
2.3. Загальна характеристика персоналу готелю. Характеристика основних служб готелю «Україна».....	20
2.4. Фінансово - економічний аналіз діяльності готелю «Україна»	22
2.5. Аналіз системи енергоефективності в готелі «Україна»	23
РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ В ГОТЕЛІ «УКРАЇНА»	27
3.1 Теоретичні засади формування системи енергоефективності в готельному господарстві	27
3.2. Розробка комплексної програми підвищення енергоефективності в готелі «Україна».....	30
3.3 Впровадження сучасних енергозберігаючих технологій та обладнання в готелі «Україна».....	31
3.4. Прогнозований ефект від впровадження системи енергоефективності в готелі «Україна».....	34
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ	36
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ТА ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСІВ	38
ДОДАТКИ	42

ВСТУП

В умовах стрімкого розвитку готельної індустрії та зростаючих викликів, пов'язаних із глобальною енергетичною кризою, питання енергоефективності набуває особливого значення для підприємств готельного господарства. Готельний бізнес характеризується значним споживанням енергетичних ресурсів, що суттєво впливає як на експлуатаційні витрати, так і на загальну екологічну ситуацію. В контексті сучасних тенденцій сталого розвитку та зростаючих цін на енергоносії, впровадження ефективних систем енергозбереження стає не лише екологічною необхідністю, але й важливим фактором конкурентоспроможності готельних підприємств.

Світова практика демонструє, що впровадження енергоефективних технологій та систем управління енергоспоживанням дозволяє готельним підприємствам знизити експлуатаційні витрати на 30-40%, що безпосередньо впливає на їхню рентабельність та конкурентні позиції на ринку. Крім того, зростаюча екологічна свідомість споживачів формує додатковий попит на послуги закладів розміщення, які демонструють відповідальне ставлення до навколишнього середовища та ефективно використовують енергетичні ресурси.

В Україні проблема енергоефективності готельних підприємств набуває особливої гостроти з огляду на застарілу матеріально-технічну базу багатьох закладів, недосконалість нормативно-правового регулювання у сфері енергозбереження та обмежені фінансові можливості для впровадження інноваційних енергоефективних технологій. Водночас, інтеграція України до європейського економічного простору вимагає приведення стандартів енергоспоживання у відповідність до міжнародних норм та впровадження сучасних систем енергоменеджменту.

Теоретичні та практичні аспекти енергоефективності в готельному господарстві досліджували такі вітчизняні та зарубіжні вчені, як О. В. Балацький, В. М. Геєць, С. П. Денисюк, В. І. Ляшенко, які зробили значний внесок у розвиток методологічних засад енергозбереження. Питання впровадження енергоефективних технологій у готельній індустрії висвітлені у працях М. П. Мальської, І. Г. Пандяка, Х. Й. Роглева та інших науковців. Проте, незважаючи на

значну кількість досліджень, питання комплексного підходу до удосконалення системи енергоефективності в готельних підприємствах потребує подальшого вивчення з урахуванням сучасних технологічних можливостей та специфіки функціонування закладів готельного господарства.

Метою кваліфікаційної роботи є удосконалення системи енергоефективності в готельному підприємстві.

Для досягнення поставленої мети визначено такі **завдання**:

- дослідити теоретичні засади формування системи енергоефективності в готельному господарстві;
- оцінити сучасний стан енергоефективності готелю «Україна»;
- визначити основні проблеми та перешкоди на шляху впровадження енергоефективних технологій;
- розробити комплекс заходів щодо удосконалення системи енергоефективності в готелі «Україна»;
- обґрунтувати ефективність запропонованих заходів.

Об'єктом дослідження є готель «Україна».

Предметом дослідження є система енергоефективності в готелі.

Теоретичною та методологічною основою дослідження є фундаментальні положення економічної теорії, теорії менеджменту, наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених з питань енергоефективності та готельного господарства.

Інформаційною базою дослідження слугуватимуть законодавчі та нормативно-правові акти України, статистичні матеріали Державної служби статистики України, наукові публікації, матеріали міжнародних організацій, інтернет-ресурси, а також результати власних досліджень автора.

Наукова новизна отриманих результатів полягає у комплексному підході до удосконалення системи енергоефективності готельного підприємства, що враховує сучасні технологічні можливості та специфіку функціонування готелю «Україна».

РОЗДІЛ 1.

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНОГО БІЗНЕСУ В М. КИЇВ

1.1. Характеристика закладів готельного господарства у м. Київ

У Києві представлено широкий спектр закладів готельного господарства різних категорій та цінових сегментів. Готельна інфраструктура міста включає як розкішні п'ятизіркові готелі міжнародних мереж, так і бюджетні варіанти розміщення.

В центральній частині міста розташовані переважно готелі вищої категорії, які пропонують високий рівень сервісу та комфорту. Серед них можна відзначити такі готелі як «HyattRegencyKiev», «InterContinental», «PremierPalaceHotel». Ці заклади мають розвинену інфраструктуру, включаючи ресторани, конференц-зали, спа-центри та інші додаткові послуги.

У діловому районі міста функціонують бізнес-готелі, орієнтовані на корпоративних гостей. Вони пропонують необхідні умови для роботи та проведення ділових зустрічей.

Готелі середньої цінової категорії розташовані як у центрі, так і в інших районах міста. Вони забезпечують комфортне проживання за помірними цінами та мають базовий набір послуг.

Економ-сегмент представлений хостелами та невеликими готелями, які користуються популярністю серед молоді та туристів з обмеженим бюджетом. Такі заклади зазвичай пропонують мінімальний набір послуг за доступними цінами.

Значна частина готельних закладів Києва розташована поблизу основних транспортних вузлів міста, що забезпечує зручне сполучення для гостей. Багато готелів також знаходяться неподалік від популярних туристичних пам'яток та розважальних закладів.

У місті також представлені апарт-готелі та сервісні апартаменти, які пропонують повністю обладнані номери з кухнею для тривалого проживання. Цей формат особливо популярний серед бізнес-туристів та сімей.

Загалом, готельна інфраструктура Києва постійно розвивається та модернізується, щоб відповідати зростаючим потребам туристів та забезпечувати високий рівень сервісу відповідно до міжнародних стандартів.

Якщо говорити про туристичну інфраструктуру Печерського району м. Києва, то вона має високий рівень розвитку. Район характеризується надзвичайно щільною концентрацією туристичних атракцій, серед яких: Києво-Печерська лавра, Музей народної архітектури та побуту України, Національний музей історії України, Маріїнський палац. Транспортна доступність забезпечується розгалуженою мережею метрополітену, тролейбусів та автобусів[1].

Еколого-географічні фактори відіграють суттєву роль у формуванні готельного бізнесу. Печерський район розташований на пагорбистій місцевості з унікальним ландшафтом. Клімат помірно-континентальний, що створює сприятливі умови для туризму протягом більшості року. Сезонність впливає на завантаженість готельних підприємств: літній сезон характеризується максимальним попитом, зимовий період має стабільне завантаження переважно за рахунок бізнес-туристів.

Соціальна спрямованість готельних підприємств виявляється у впровадженні програм доступності для осіб з обмеженими можливостями, реалізації навчальних програм для персоналу, екологічних ініціатив та підтримці локальних виробників[2].

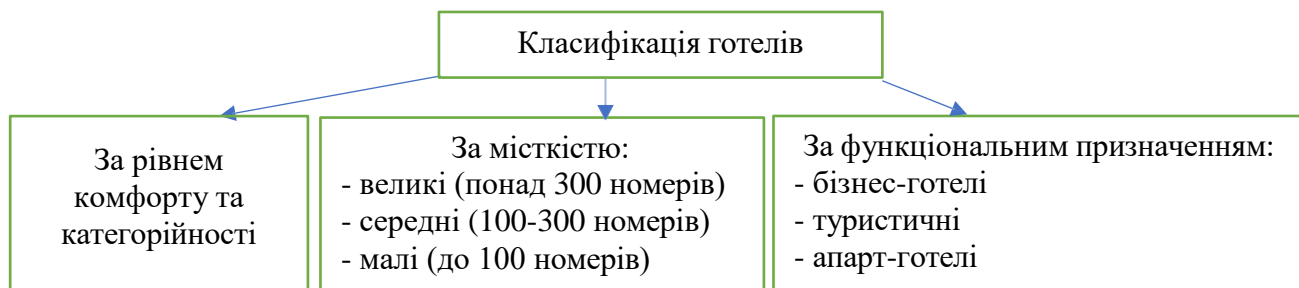
Завантаженість номерного фонду має циклічний характер. Протягом року спостерігаються періоди підвищеного та зниженого попиту. Літній період традиційно є найбільш активним, особливо під час туристичного сезону та проведення масштабних заходів.

Типологія готельних підприємств являє собою складну багаторівневу систему, яка формується під впливом різноманітних факторів економічного, соціального та географічного характеру. Печерський район міста Київ демонструє унікальну модель готельного господарства, що поєднує в собі диверсифіковану структуру закладів розміщення.

Характеристика типів готельних підприємств передбачає класифікацію за декількома ключовими параметрами. Перш за все, варто виділити градацію за

рівнем комфорту та категорійністю. У Печерському районі представлені готелі від п'ятизіркових люкс-комплексів до невеликих міні-готелів та хостелів. Кожен тип має свою цільову аудиторію та специфіку обслуговування.

Класифікація готелів відбувається за декількома ключовими критеріями, рис.1.1.

Рис.1.1 – Класифікація готелів[3]

Таблиця 1.1 – Характеристика готелів за категоріями в Печерському районі

Категорія	Кількість	Основні представники
5*	5	HyattRegencyKyiv, HiltonKyiv, PremierPalace, InterContinental, Fairmont
4*	8	OperaHotel, HolidayInn, Alfavito, CityHolidayResort& SPA, PresidentHotel та інші
3*	12	KhreschatykHotel, UkraineHotel, RusHotel, FavorPark та інші
Бутік готелі	6	BoutiqueHotel, SenatorHotels, 11 Mirrors та інші
Апарт готелі	10	SenatorApartments, ПодолПлаза, SkyApartments та інші
Хостели	15	DreamHouseHostel, LibertyHostel, KievCentralStation та інші

За функціональним призначенням:

- бізнес-готелі становлять значну частину готельного фонду Печерського району. Вони орієнтовані переважно на корпоративних клієнтів, маючи спеціалізовану інфраструктуру для проведення конференцій, нарад та ділових зустрічей. Такі заклади розташовані максимально близько до адміністративних будівель, державних установ та офісних центрів;
- туристичні готелі мають принципово іншу концепцію обслуговування. Їх розташування максимально наближене до визначних пам'яток, зокрема до Києво-Печерської лаври. Вони пропонують широкий спектр додаткових послуг, екскурсійні програми та мають більш насичену культурно-пізнавальну складову;

- апарт-готелі представляють відносно новий формат розміщення, який дозволяє гостям отримати умови максимально наближені до квартирного проживання. Вони мають обладнану кухню, більш просторі номери та більшу автономність порівняно з традиційними готельними номерами.

Серед проблемних точок готельного бізнесу в Печерському районі можна виділити:

- високу конкуренцію;
- сезонні коливання завантаженості;
- необхідність постійної модернізації;
- залежність від економічної ситуації в країні.

Перспективні напрями розвитку включають:

- впровадження інноваційних технологій;
- розширення спектру додаткових послуг;
- посилення екологічної складової;
- розвиток digitalконцепцій обслуговування;
- індивідуалізацію пропозицій для різних категорій гостей.

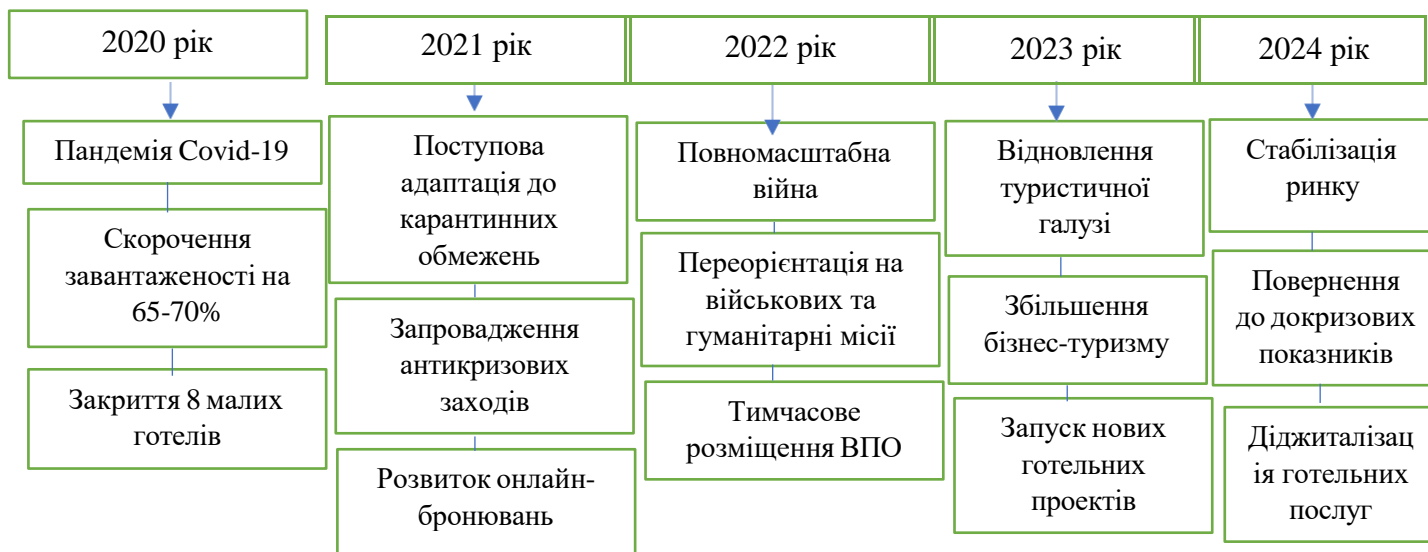
Готельні підприємства Печерського району являють собою динамічну систему, яка постійно адаптується до змінних ринкових умов та потреб споживачів, демонструючи високий потенціал розвитку туристичної галузі міста Київ.

1.2 Динаміка розвитку готельного бізнесу протягом 2020-2024 років

Готельний бізнес міста Києва протягом 2020-2024 років зазнав значних трансформацій, спричинених низкою зовнішніх та внутрішніх чинників. Період, що розглядається, характеризується надзвичайно складними умовами - від глобальної пандемії COVID-19 до повномасштабної військової агресії російської федерації проти України, рис.1.2.

2020 рік став переломним для готельної індустрії. Карантинні обмеження, запроваджені урядом України з метою запобігання поширенню коронавірусної інфекції, спричинили безпрецедентний спад туристичної активності. Понад 60% готелів міста призупинили або суттєво скоротили свою діяльність. Коефіцієнт

завантаженості готельних номерів знизився до 15-20%. Середній дохід готельних підприємств скоротився на 70-80%.

Рис.1.2 – Ключові події готельного бізнесу [складено автором]

У відповідь на кризові явища готельєри Печерського району запровадили низку антикризових заходів. Зокрема, відбулась диверсифікація послуг: переорієнтація на внутрішній туризм, впровадження тимчасового розміщення для медичних працівників, пропозиція номерів для самоізоляції.

Крім того, готельєри здійснили оптимізацію витрат: скоротили адміністративний персонал, мінімізували комунальні витрати, призупинили інвестиційні проекти.

2021 рік характеризувався поступовим відновленням готельного сектору. Запровадження вакцинації дозволило послабити карантинні обмеження. Почали активно розвиватися готелі формату «apart-готель».

24 лютого 2022 року кардинально змінив ситуацію на ринку готельних послуг. Частина готелів було перепрофільовано під тимчасове розміщення внутрішньо переміщених осіб. Відбулося призупинення в'їзного туризму та скорочення ділової активності.

У 2023-2024 роках готельний бізнес демонструє стійкість та здатність адаптуватися. Відбулась диверсифікація клієнтських сегментів: орієнтація на внутрішніх туристів, робота з міжнародними організаціями, розвиток ділового туризму.

Технологічна модернізація включала впровадження безконтактних-технологій, розвиток онлайн-бронювання, інтеграцію систем штучного інтелекту в управління.

Попри складні умови, готельний бізнес Печерського району демонструє інвестиційну привабливість. Спостерігається поява нових бутик-готелів, реконструкція існуючих готельних комплексів, впровадження концепцій еко-готелів та ready-to-live просторів.

Виклики, з якими стикаються готельєри, включають високу конкуренцію, нестабільність економічної ситуації та необхідність постійної диджиталізації.

Перспективи розвитку передбачають посилення спеціалізації готелів, розширення додаткових послуг, впровадження smart-технологій, розвиток еко-ready інфраструктури.

Готельний бізнес Печерського району протягом 2020-2024 років продемонстрував високу адаптивність, спроможність трансформуватися в умовах кризи та потенціал до відновлення.

Незважаючи на безпрецедентні виклики - пандемію COVID-19 та повномасштабну війну, підприємства готельної індустрії не лише вижили, але й розпочали процес якісного оновлення та трансформації.

Ключовими факторами успіху стали гнучкість, технологічність та клієнтоорієнтованість.

1.3 Проблеми та перспективи розвитку готельного бізнесу в м. Київ

Готельне господарство міста Києва на сучасному етапі функціонує в умовах надзвичайно складних зовнішніх та внутрішніх викликів. Період з 2020 по 2024 роки став справжнім випробуванням для готельної індустрії, що вимагало від підприємств максимальної адаптивності, стратегічного мислення та гнучкості управлінських рішень.

Економічна нестабільність створює суттєві перешкоди для розвитку готельного бізнесу. Інфляційні процеси, девальвація національної валюти та постійні коливання цін на комунальні послуги призводять до значного зростання операційних витрат. Готельні підприємства змушені балансувати між необхідністю

утримання конкурентоспроможних цін та забезпеченням рентабельності власної діяльності.

Важливим економічним викликом є також обмеженість інвестиційних ресурсів. Банківське кредитування характеризується високими відсотковими ставками, що унеможлиблює активне оновлення матеріально-технічної бази готелів. Власники готельних комплексів змушені акумулювати власні кошти або шукати альтернативні джерела фінансування.

Інфраструктура Печерського району має низку суттєвих обмежень для повноцінного розвитку готельного господарства. Транспортна логістика, парковочні простори, комунікаційні мережі потребують значної модернізації. Особливо гостро ці проблеми проявляються в контексті прийому туристичних груп та забезпечення комфортного пересування гостей.

Технологічні трансформації готельного бізнесу вимагають постійних інвестицій у цифрові технології. Впровадження сучасних систем бронювання, штучного інтелекту, автоматизованих комунікаційних платформ потребує значних фінансових та інтелектуальних ресурсів.

Зростаючі вимоги гостей до якості обслуговування створюють додаткові виклики для готельєрів. Сучасний споживач очікує персоніфікованого підходу, миттєвої комунікації, широкого спектру додаткових послуг. Готелі Печерського району змушені постійно вдосконалювати власні сервісні стратегії, підвищувати кваліфікацію персоналу.

Кадровий потенціал готельного господарства також має низку викликів. Дефіцит кваліфікованих спеціалістів, відтік молодих талановитих фахівців за кордон, низький рівень спеціалізованої освіти ускладнюють формування якісного кадрового складу. Готельні підприємства вимушені інвестувати значні кошти в навчання та утримання персоналу.

Геополітична ситуація та воєнні дії створюють додаткові безпекові виклики для готельного господарства. Необхідність забезпечення максимальної безпеки гостей, впровадження спеціальних протоколів, страхування та резервування потребує додаткових організаційних та фінансових зусиль.

Таблиця 1.2 - Проблеми і виклики готельного господарства Печерського району[складено автором]

Категорія проблем	Основні виклики	Потенційні наслідки
	Інфляція	Зростання витрат
	Обмеженість інвестицій	Морально застаріла інфраструктура
	Нестабільність курсу валют	Ризики ціноутворення
	Транспортні обмеження	Зниження туристичної привабливості
	Комунікаційні бар'єри	Складності комунікації
	Цифрова трансформація	Відставання від конкурентів
	Впровадження AI	Додаткові інвестиційні витрати
	Дефіцит фахівців	Зниження якості сервісу
	Відтік кадрів	Брак професійного персоналу
	Геополітичні ризики	Зменшення туристичного потоку
	Воєнні дії	Додаткові витрати на безпеку

Готельне господарство Печерського району перебуває в складних умовах трансформації. Успішність подолання зазначених викликів залежатиме від здатності підприємств до адаптації, інновацій та стратегічного планування.

РОЗДІЛ 2.

АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ГОТЕЛЮ «УКРАЇНА»

2.1. Організаційно-правова форма та основні сфери діяльності готелю «Україна»

Готель «Україна» є визначною архітектурною спорудою та готельним комплексом, розташованим у центральній частині міста Києва за адресою вулиця Інститутська, 4. Розташування готелю є надзвичайно вдалим – він знаходиться поруч з Майданом Незалежності, урядовим кварталом та головними історичними пам'ятками столиці України.

Таблиця 2.1 – Характеристика готелю «Україна»[6]

Найменування	Характеристика
Повне найменування юридичної особи	Державне підприємство готель «Україна»
Місце розташування	01001, м. Київ, вул. Інститутська, 4
Код ЄДРПОУ	22926100
Дата реєстрації	14.08.2021
Уповноважені особи	Василів Богдан Михайлович
Організаційно-правова форма	Державне підприємство
Види діяльності	<p>Основний:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 55.10 Діяльність готелів і подібних засобів тимчасового розміщення <p>Інші:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 96.02 Надання послуг перукарнями та салонами краси • 96.04 Діяльність із забезпечення фізичного комфорту • 96.09 Надання інших індивідуальних послуг, н.в.і.у. • 47.11 Роздрібна торгівля в неспеціалізованих магазинах переважно продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами • 49.39 Інший пасажирський наземний транспорт, н.в.і.у. • 56.10 Діяльність ресторанів, надання послуг мобільного харчування

Збудований у 1954 році, готель став одним із перших значних післявоєнних готельних комплексів Києва. Архітектура будівлі є характерним прикладом сталінського стилю та має статус пам'ятки архітектури. Шістнадцятиповерхова споруда органічно вписується в архітектурний ансамбль центральної частини міста та є його невід'ємною частиною.

З точки зору організаційно-правової форми, готель «Україна» функціонує як державне підприємство. Це означає, що майно готелю перебуває у державній власності, а саме підприємство підпорядковується відповідному державному органу управління. Створення підприємства відбулося за рішенням державних органів, а його діяльність базується на основі державного майна.

Особливістю державного підприємства є те, що керівник призначається уповноваженим органом управління, а майно не підлягає приватизації. Прибуток розподіляється відповідно до затвердженого фінансового плану. Управління готелем здійснюється згідно з нормами Господарського кодексу України через систему органів, що включає уповноважений орган управління, керівника підприємства та адміністративний апарат.

В рамках своєї діяльності готель «Україна» надає широкий спектр послуг. Номерний фонд готелю налічує понад 360 номерів різних категорій, від стандартних кімнат до розкішних апартаментів. Всі номери обладнані сучасними системами безпеки та клімат-контролю, а з вікон відкриваються чудові панорамні види на місто та Майдан Незалежності.

Ресторанне господарство готелю представлене кількома закладами харчування. Серед них – ресторан української кухні, панорамний ресторан на верхньому поверсі, затишний лобі-бар та літня тераса. Гості можуть скористатися послугою сніданків у форматі «шведський стіл», замовити обслуговування в номері, яке доступне цілодобово, або організувати урочистий захід у одному з банкетних залів. Структурно-технологічна схема ресторану представлена в додатку А.

Для ділових заходів у готелі передбачені конференц-зали різної місткості, обладнані сучасною технікою для презентацій, системами кондиціонування та професійним освітленням. Є також бізнес-центр та окремі кімнати для переговорів. Для особливо важливих прийомів доступні VIP-зали.

Як державне підприємство, готель має певні особливості у фінансово-економічній діяльності. Тарифи на послуги формуються з урахуванням державного регулювання, здійснюються обов'язкові відрахування до державного бюджету, а

розподіл прибутку відбувається за особливим порядком. Фінансова діяльність підлягає державному контролю.

Кадрова політика готелю також має свої особливості. Керівництво призначається державним органом управління, існують спеціальні вимоги до кваліфікації персоналу. В готелі діє система підготовки та перепідготовки кадрів, а працівники мають передбачені законодавством державні гарантії.

Матеріально-технічне забезпечення готелю здійснюється в рамках державних програм модернізації. Закупівлі проводяться за особливим порядком, використання майна контролюється державою, а оновлення матеріальної бази відбувається планово.

Таким чином, готель «Україна» є важливим об'єктом готельної інфраструктури столиці, що поєднує історичну цінність з сучасними стандартами обслуговування. Статус державного підприємства визначає особливості управління та розвитку готелю, забезпечуючи збереження його як стратегічного об'єкта готельного господарства України. Багаторічна історія, вдале розташування та високий рівень послуг роблять готель «Україна» одним із символів готельного бізнесу столиці та важливим елементом туристичної інфраструктури міста.

2.2. Організаційна структура готелю «Україна»

Організаційна структура готелю «Україна» як державного підприємства являє собою чітко побудовану систему взаємопов'язаних підрозділів та служб, що забезпечують ефективне функціонування готельного комплексу. Структура управління побудована за лінійно-функціональним принципом, що дозволяє забезпечити чітку координацію всіх підрозділів та оптимальний розподіл повноважень і відповідальності.

Організаційна структура закладу зазначена в додатку Б.

Вище керівництво готелю представлене генеральним директором, який призначається уповноваженим державним органом управління. Генеральний директор здійснює загальне керівництво підприємством та несе повну відповідальність за результати його діяльності. У безпосередньому

підпорядкуванні генерального директора знаходяться його заступники за основними напрямками діяльності.

Заступник генерального директора координує операційну діяльність готелю та контролює роботу основних служб. До його компетенції входить вирішення питань, пов'язаних з поточною діяльністю готелю, взаємодією між підрозділами та оперативним управлінням персоналом.

Служба прийому та розміщення є ключовим підрозділом готелю, який безпосередньо взаємодіє з гостями. До складу служби входять адміністратор, касир, швейцар, носильник та гардеробник. Керівник служби прийому та розміщення підпорядковується безпосередньо першому заступнику генерального директора.

Служба номерного фонду забезпечує підготовку та обслуговування номерів. До її складу входять покоївки та кастелянша. Ця служба відповідає за підтримку чистоти та порядку в номерах, своєчасну заміну білизни та витратних матеріалів.

Служба безпеки готелю включає охоронців та людину, що відповідає за протипожежну безпеку. Служба забезпечує цілодобову охорону готелю, контроль доступу та безпеку гостей.

Ресторанна служба є важливим підрозділом готелю та включає кухню, ресторани, бари, службу обслуговування в номерах та банкетну службу. Керівник ресторанної служби координує роботу всіх закладів харчування готелю та підпорядковується першому заступнику генерального директора.

Конференц-служба організовує проведення ділових заходів, конференцій та банкетів. Служба має у своєму розпорядженні конференц-зали різної місткості та необхідне технічне обладнання.

Взаємодія між підрозділами готелю регламентується внутрішніми нормативними документами, посадовими інструкціями та стандартами обслуговування. Для координації роботи підрозділів проводяться щоденні оперативні наради керівників служб під головуванням генерального директора або його першого заступника.

Важливою особливістю організаційної структури готелю «Україна» як державного підприємства є наявність чіткої системи звітності та контролю. Кожен

підрозділ регулярно звітує про свою роботу, а результати діяльності підприємства контролюються відповідним державним органом управління.

Така організаційна структура забезпечує ефективне управління готелем, чіткий розподіл обов'язків та відповідальності між підрозділами, оперативне вирішення поточних питань та якісне обслуговування гостей. При цьому структура є достатньо гнучкою та може адаптуватися до змін зовнішнього середовища та нових вимог ринку готельних послуг.

2.3. Загальна характеристика персоналу готелю. Характеристика основних служб готелю «Україна»

Лінійно-організаційна структура передбачає чітку вертикаль підпорядкування: кожен співробітник має одного безпосереднього керівника, з яким погоджує свої дії та звітує про виконану роботу. Це забезпечує оперативність управління, чітке розподілення обов'язків та відповідальності.

Таблиця 2.2 – Основні служби готелю «Україна»

Назва служби	Обов'язки	Працівники
Служба прийому та розміщення	Ресстрація та виписка гостей. Оформлення документів. Розрахунки з гостями. Бронювання номерів. Надання інформації. Вирішення скарг та побажань гостей.	Менеджер служби, адміністратор, касир, швейцар, носильник, гардеробник
Служба ресторанного господарства	Приготування їжі. Обслуговування ресторанів та барів. Організація банкетів. Обслуговування в номерах. Контроль якості продуктів.	Менеджер, кухарі, шеф-кухар, офіціанти, мийники, прибиральники, вантажник, комірник, завідувач виробництвом
Служба управління номерним фондом	Прибирання та підготовка номерів. Контроль білизняного господарства. Прання та хімчистка. Контроль санітарного стану. Забезпечення витратними матеріалами.	Покоївки, кастелянша
Служба безпеки	Охорона готелю та гостей. Контроль доступу. Відеоспостереження. Пожежна безпека. Збереження майна. Реагування на надзвичайні ситуації.	Охорона зовнішня та внутрішня, відповідальний за протипожежну безпеку
Адміністративна служба	Підбір персоналу. Оформлення кадрових документів. Навчання працівників. Оцінка персоналу. Розробка мотиваційних програм.	Директор, секретар

Продовження таблиці 2.2

Фінансово-комерційна служба	Бухгалтерський облік. Фінансове планування. Контроль доходів та витрат. Складання звітності. Нарахування заробітної плати.	Головний бухгалтер, бухгалтери, касири, маркетолог
Інженерна служба	Обслуговування всіх інженерних систем. Проведення ремонтних робіт. Контроль роботи ліфтів. Забезпечення електро- та водопостачання. Кондиціонування та вентиляція.	Головний інженер, аутсорс працівники
Служба ділового призначення	Організація конференц-сервісу	Менеджер, робітники, що відповідають за організацію конференц-сервісу

Згідно фінансової звітності в готелі «Україна» працює 147 чоловік, таблиця 2.3 [7].

Таблиця 2.3 – Кількість персоналу готелю «Україна»[7]

	2020 рік	2021 рік	2022 рік	2023 рік
Кількість персоналу, осіб	-	178	172	147

З наведених даних можна зробити наступні висновки щодо динаміки кількості персоналу в готелі «Україна»:

1. Спостерігається стійка тенденція до зменшення кількості працівників протягом 2021-2023 років:
  - з 2021 по 2022 рік відбулося скорочення на 6 осіб (з 178 до 172 працівників)
  - з 2022 по 2023 рік скорочення склало 25 осіб (з 172 до 147 працівників)
2. Загальне зменшення кількості персоналу за період 2021-2023 років становить 31 особу або 17.4% від початкової кількості.
3. Найбільш суттєве скорочення відбулося у 2023 році (на 14.5% порівняно з 2022 роком), що може бути пов'язано з оптимізацією штату, впливом економічної ситуації або змінами в організації роботи готелю.

Така динаміка може свідчити про:

- оптимізацію робочих процесів та підвищення ефективності праці.
- можливе скорочення обсягів діяльності готелю.
- вплив зовнішніх факторів (економічна ситуація, пандемія COVID-19, військова агресія).
- впровадження автоматизації певних процесів.

2.4. Фінансово - економічний аналіз діяльності готелю «Україна»

Фінансово-економічний аналіз діяльності готелю «Україна» є важливим інструментом для оцінки ефективності роботи підприємства та прийняття управлінських рішень. Такий аналіз включає дослідження основних фінансових показників, що характеризують різні аспекти діяльності готелю.

Таблиця 2.4 – Аналіз основних економічних показників діяльності готелю ДП «Україна» [8, додаток В]

Показники	2022 рік	2023 рік	Відхилення (+/-)	
			Абсолютне	%
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) тис. грн.	20670	31948	11278	54,5
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг), тис. грн.	34374	28400	-5974	-17,3
Валовий прибуток, тис грн.	-	3548	3548	-
Валовий збиток, тис. грн.	13704	-	-13704	-
Інші операційні доходи, тис. грн.	954	387	-567	-59
Адміністративні витрати, тис. грн.	11508	13862	2354	20,4
Витрати на збут, тис. грн.	1416	749	-667	-47
Інші операційні витрати, тис. грн.	799	414	-385	-48
Збиток, тис. грн.	26473	11090	-15383	-58,1
Інші витрати, тис. грн.	-	24	24	-
Збиток від впливу інфляції на монетарні статті, тис. грн.	26469	11109	-15360	-58
Інші доходи, тис. грн.	4	5	1	25
Збиток від припиненої діяльності після оподаткування	26469	11109	-15360	-58

На основі наведених даних можна зробити детальний аналіз фінансових показників за 2022-2023 роки. Чистий дохід від реалізації продукції в 2023 році зріс на 11278 тис. грн або на 54,5% порівняно з 2022 роком, досягнувши 31948 тис. грн. Це свідчить про значне покращення комерційної діяльності підприємства.

Собівартість реалізованої продукції зменшилась на 5974 тис. грн або на 17,3%, знизившись з 34374 тис. грн до 28400 тис. грн. Таке зниження собівартості при одночасному зростанні доходу вказує на оптимізацію виробничих процесів та покращення ефективності діяльності.

У 2023 році підприємство змогло досягти валового прибутку в розмірі 3548 тис. грн, тоді як у 2022 році був зафіксований валовий збиток у розмірі 13704 тис. грн. Це означає суттєве покращення операційної ефективності.

Інші операційні доходи зменшились на 567 тис. грн або на 59%, склавши 387 тис. грн у 2023 році. Адміністративні витрати зросли на 2354 тис. грн або на 20,4%, досягнувши 13862 тис. грн.

Витрати на збут зменшились на 667 тис. грн або на 47%, а інші операційні витрати скоротились на 385 тис. грн або на 48%. Це вказує на оптимізацію витрат на збут та операційну діяльність.

Загальний збиток підприємства зменшився на 15383 тис. грн або на 58,1%, знизившись з 26473 тис. грн до 11090 тис. грн. Збиток від впливу інфляції на монетарні статті також зменшився на 15360 тис. грн або на 58%.

З'явилися нові витрати у розмірі 24 тис. грн у категорії інших витрат у 2023 році. Інші доходи незначно зросли на 1 тис. грн або на 25%.

Збиток від припиненої діяльності після оподаткування зменшився на 15360 тис. грн або на 58%, що відповідає загальній тенденції до покращення фінансових показників.

Загалом, фінансові показники демонструють позитивну динаміку з суттєвим зменшенням збитків та покращенням операційної ефективності, незважаючи на те, що підприємство все ще залишається збитковим.

2.5. Аналіз системи енергоефективності в готелі «Україна»

Готель «Україна» було збудовано в 1970-х роках за типовим проектом того часу. Будівля має характерні для радянського періоду конструктивні особливості, що впливають на її енергоефективність:

- залізобетонний каркас з цегляним заповненням;
- початкове утеплення стін відповідно до будівельних норм 1970-х років;
- проектування з урахуванням доступності енергоресурсів того періоду.

Наразі в готелі «Україна» функціонує базова система енергоефективності, яка складається з декількох ключових компонентів, табл.2.5.

Таблиця 2.5 – Система енергоефективності готелю «Україна» [складено автором]

Назва системи	Характеристика
Система опалення та термоізоляції	<ul style="list-style-type: none"> • Централізована система опалення з можливістю базового регулювання подачі теплоносія

Продовження таблиці 2.5

	<ul style="list-style-type: none"> • Частково замінені вікна на металопластикові склопакети в номерному фонді • Встановлені радіатори з терморегуляторами в деяких номерах • Теплоізоляція зовнішніх стін виконана за стандартами часу будівництва готелю • Наявність теплового пункту з можливістю регулювання температури теплоносія
Система електропостачання та освітлення	<ul style="list-style-type: none"> • Поетапна заміна традиційних ламп розжарювання на енергозберігаючі в місцях загального користування • Наявність лічильників електроенергії по зонах споживання • Часткова автоматизація освітлення в коридорах та технічних приміщеннях • Енергозберігаючі системи в ліфтовому господарстві • Карткова система контролю електроспоживання в номерах
Система водопостачання	<ul style="list-style-type: none"> • Встановлені лічильники холодної та гарячої води • Частково замінена сантехніка на водозберігаючу • Система підготовки гарячої води з накопичувальними баками • Частково модернізована система водопостачання з використанням сучасних матеріалів • Базова система фільтрації та очищення води
Вентиляція та кондиціонування	<ul style="list-style-type: none"> • Комбінована система вентиляції (природна та примусова) • Індивідуальні кондиціонери в номерах з можливістю регулювання температури • Централізована вентиляція в конференц-залах та ресторані • Система витяжної вентиляції в санвузлах та кухні • Періодичне технічне обслуговування вентиляційних систем

Недоліки існуючої системи:

- Частково застаріле обладнання.
- Відсутність комплексної автоматизації.
- Обмежені можливості регулювання параметрів.
- Недостатня інтеграція різних підсистем.
- Потреба в модернізації окремих компонентів.

Потенціал для вдосконалення:

- Можливість впровадження сучасних систем автоматизації.
- Перспективи використання альтернативних джерел енергії.
- Потенціал для подальшої оптимізації споживання ресурсів.
- Можливості для покращення теплоізоляції.

- Перспективи впровадження системи енергетичного менеджменту.

Таблиця 2.6 – Аналіз існуючих систем за віком та станом

Назва системи	Характеристика
Система опалення та термоізоляції	Базова система опалення (45-50 років) - оригінальна від часу будівництва Металопластикові вікна (5-10 років) - замінені в 2013-2018 роках Радіатори з терморегуляторами (3-7 років) - встановлені при поетапній модернізації Тепловий пункт (15 років) - модернізований у 2009 році
Система електропостачання та освітлення	Основна електромережа (30-40 років) - частково модернізована Енергозберігаючі лампи (2-5 років) - поетапна заміна з 2019 року Система автоматизації освітлення (7-10 років) - встановлена близько 2015 року Ліфтове обладнання (10-15 років) - модернізоване у 2010-2015 роках Карткова система контролю (8 років) - впроваджена у 2017 році
Система водопостачання	Основні труби водопостачання (20-25 років) - частково замінені в 2000-х роках Водозберігаюча сантехніка (5-10 років) - поетапна заміна з 2015 року Накопичувальні баки (15 років) - встановлені у 2010 році Система фільтрації (10 років) - оновлена у 2015 році
Вентиляція та кондиціонування	Природна вентиляція (45-50 років) - оригінальна система Кондиціонери в номерах (5-10 років) - встановлені після 2015 року Централізована вентиляція (15-20 років) - модернізована на початку 2000-х Витяжна вентиляція кухні (10 років) - оновлена у 2015 році

Критичні зони для модернізації:

1. Теплоізоляція зовнішніх стін (термін експлуатації >45 років):
  - не відповідає сучасним нормам енергоефективності;
  - потребує комплексної модернізації з використанням сучасних матеріалів.
2. Система опалення:
  - застарілі компоненти мають низький ККД;
  - необхідна заміна трубопроводів та встановлення сучасної автоматики.
3. Вентиляційна система:
  - природна вентиляція не забезпечує належного повітрообміну;
  - рекомендується встановлення рекуператорів тепла.

Таким чином, наявна система енергоефективності в готелі «Україна» забезпечує базовий рівень енергозбереження, але має значний потенціал для вдосконалення та модернізації. Впровадження сучасних технологій та комплексний

підхід до енергоменеджменту дозволить суттєво підвищити ефективність використання енергоресурсів та знизити експлуатаційні витрати.

Таблиця 2.7 – SWOT-аналіз готелю «Україна»

Сильні сторони	Слабкі сторони
<ol style="list-style-type: none"> 1. Розташування: <ul style="list-style-type: none"> • Центральна частина міста Києва • Близькість до Майдану Незалежності та урядового кварталу • Поруч з основними історичними пам'ятками 2. Інфраструктура: <ul style="list-style-type: none"> • Великий номерний фонд (понад 360 номерів) • Наявність конференц-залів різної місткості • Розвинена ресторанна служба з кількома закладами харчування • Панорамні види на місто 3. Статус: <ul style="list-style-type: none"> • Історична будівля (збудована в 1954 році) • Статус пам'ятки архітектури • Державна форма власності 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Фінансові показники: <ul style="list-style-type: none"> • Збитковість підприємства • Високі адміністративні витрати • Негативний вплив інфляції на фінансові результати 2. Технічний стан: <ul style="list-style-type: none"> • Застаріла система опалення (45-50 років) • Недостатня теплоізоляція будівлі • Частково застаріле обладнання • Обмежені можливості регулювання параметрів інженерних систем 3. Управління: <ul style="list-style-type: none"> • Скорочення персоналу (з 178 до 147 осіб за 2021-2023 роки) • Обмеження у прийнятті рішень через державну форму власності
Можливості	Загрози
<ol style="list-style-type: none"> 1. Модернізація: <ul style="list-style-type: none"> • Впровадження сучасних систем автоматизації • Потенціал використання альтернативних джерел енергії • Можливість покращення енергоефективності 2. Розвиток послуг: <ul style="list-style-type: none"> • Розширення спектру послуг • Покращення якості обслуговування • Розвиток конференц-сервісу 3. Ринкові можливості: <ul style="list-style-type: none"> • Зростання туристичного потоку • Розвиток ділового туризму • Можливість залучення державних інвестицій 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Зовнішні фактори: <ul style="list-style-type: none"> • Нестабільна економічна ситуація • Військова агресія 2. Конкуренція: <ul style="list-style-type: none"> • Поява нових готелів з сучасною інфраструктурою • Розвиток альтернативних засобів розміщення • Цінова конкуренція 3. Операційні ризики: <ul style="list-style-type: none"> • Зростання вартості комунальних послуг • Збільшення витрат на утримання історичної будівлі • Можливі обмеження через статус пам'ятки архітектури

SWOT-аналіз демонструє, що готель має значний потенціал для розвитку завдяки своєму розташуванню та історичному статусу, але потребує суттєвої модернізації та оптимізації операційної діяльності для подолання поточних проблем та підвищення конкурентоспроможності.

РОЗДІЛ 3.

УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ В ГОТЕЛІ «УКРАЇНА»

3.1 Теоретичні засади формування системи енергоефективності в готельному господарстві

Теоретичні засади формування системи енергоефективності в готельному господарстві базуються на комплексному підході до управління енергетичними ресурсами та їх раціонального використання. В сучасних умовах господарювання питання енергоефективності набуває особливої актуальності через постійне зростання вартості енергоносіїв та посилення екологічних вимог до діяльності підприємств готельної сфери.

Система енергоефективності готельного господарства являє собою сукупність взаємопов'язаних технічних, організаційних, економічних та соціальних заходів, спрямованих на раціональне використання енергетичних ресурсів при забезпеченні належного рівня комфорту для гостей. Формування такої системи відбувається з урахуванням специфіки функціонування готельних підприємств, які характеризуються цілодобовим режимом роботи та необхідністю підтримання стабільних параметрів мікроклімату в приміщеннях.

Основними складовими системи енергоефективності в готельному господарстві виступають: енергетичний менеджмент, технічне забезпечення, організаційно-економічні механізми та інформаційно-аналітична підтримка. Енергетичний менеджмент передбачає створення комплексної системи управління енергоспоживанням, яка включає планування, організацію, мотивацію та контроль за використанням енергоресурсів. Важливим аспектом є впровадження системи енергетичного моніторингу, яка дозволяє відстежувати показники енергоспоживання в режимі реального часу та оперативно реагувати на виявлені відхилення.

Технічне забезпечення системи енергоефективності охоплює широкий спектр інженерних рішень та обладнання, спрямованих на оптимізацію енергоспоживання. Це включає використання енергоефективних систем опалення, вентиляції та

кондиціонування повітря, впровадження автоматизованих систем управління освітленням, застосування теплоізоляційних матеріалів, встановлення енергозберігаючих вікон та дверей, використання альтернативних джерел енергії (сонячних колекторів, теплових насосів, фотоелектричних панелей).

Організаційно-економічні механізми системи енергоефективності спрямовані на створення умов для раціонального використання енергоресурсів через впровадження відповідних стимулів та обмежень. Це включає розробку внутрішніх стандартів енергоспоживання, формування системи мотивації персоналу до енергозбереження, впровадження енергетичного менеджменту як складової загальної системи управління підприємством.

Інформаційно-аналітична підтримка забезпечує збір, обробку та аналіз даних про енергоспоживання, формування звітності та розробку рекомендацій щодо підвищення енергоефективності. Важливим елементом є створення бази даних енергетичних характеристик обладнання та проведення регулярного енергетичного аудиту для виявлення потенціалу енергозбереження.

Формування системи енергоефективності в готельному господарстві відбувається з урахуванням ряду принципів: системності, комплексності, економічної доцільності, екологічності, інноваційності та соціальної відповідальності. Принцип системності передбачає розгляд всіх елементів системи енергоефективності у їх взаємозв'язку та взаємозалежності. Комплексність забезпечується через одночасне впровадження технічних, організаційних та економічних заходів енергозбереження.

Важливим аспектом формування системи енергоефективності є врахування життєвого циклу готельного підприємства. На етапі проектування та будівництва закладаються основні параметри енергоефективності через вибір відповідних архітектурних рішень, будівельних матеріалів та інженерного обладнання. В процесі експлуатації здійснюється оптимізація режимів роботи обладнання, впровадження енергозберігаючих технологій та проведення планово-попереджувальних ремонтів.

Система енергоефективності готельного господарства повинна враховувати сезонні коливання завантаженості та відповідні зміни в енергоспоживанні. Це

вимагає розробки гнучких алгоритмів управління інженерними системами та створення можливостей для зонального регулювання параметрів мікроклімату в залежності від заповнюваності номерного фонду.

Значну роль у формуванні системи енергоефективності відіграє людський фактор. Це включає підвищення кваліфікації персоналу в питаннях енергозбереження, формування культури енергоспоживання, залучення працівників до розробки та впровадження енергозберігаючих заходів. Важливим є також інформування гостей про політику готелю в сфері енергозбереження та залучення їх до участі в програмах економії ресурсів.

Економічна складова системи енергоефективності передбачає оцінку інвестиційної привабливості енергозберігаючих проектів, розрахунок термінів окупності впроваджуваних заходів, визначення джерел фінансування. При цьому важливо враховувати не тільки прямий економічний ефект від зниження витрат на енергоресурси, але й непрямі вигоди, пов'язані з підвищенням конкурентоспроможності готелю та покращенням його іміджу.

Екологічна складова системи енергоефективності спрямована на зниження негативного впливу готельного підприємства на навколишнє середовище через скорочення споживання енергоресурсів та відповідне зменшення викидів парникових газів. Це сприяє виконанню вимог екологічного законодавства та відповідає сучасним тенденціям розвитку «зеленого» туризму.

Важливим аспектом формування системи енергоефективності є впровадження інноваційних технологій та рішень. Це включає використання інтелектуальних систем управління будівлею (BMS), впровадження технологій «розумного» освітлення, застосування новітніх матеріалів та обладнання з високими показниками енергоефективності. При цьому важливо забезпечити інтеграцію нових технологій з існуючими системами готелю та навчання персоналу роботі з ними.

Моніторинг та оцінка ефективності впроваджуваних заходів є невід'ємною частиною системи енергоефективності. Це передбачає розробку системи ключових показників ефективності (KPI), проведення регулярного аналізу досягнутих результатів та коригування програм енергозбереження відповідно до отриманих

даних. Важливим є також вивчення та впровадження кращих практик енергозбереження, що застосовуються в готельній індустрії.

Таким чином, теоретичні засади формування системи енергоефективності в готельному господарстві базуються на комплексному підході, який враховує технічні, організаційні, економічні та соціальні аспекти. Успішна реалізація такої системи дозволяє не тільки знизити витрати на енергоресурси, але й підвищити конкурентоспроможність готельного підприємства, покращити його екологічні показники та відповідати сучасним вимогам сталого розвитку туристичної галузі.

3.2. Розробка комплексної програми підвищення енергоефективності в готелі «Україна»

На основі проведеного аналізу існуючої системи енергоефективності готелю «Україна», табл.2.5, розробляємо комплексну програму підвищення енергоефективності, яка передбачає поетапну модернізацію та вдосконалення всіх ключових систем енергоспоживання.

Таблиця 3.1 – Комплексна система енергоефективності готелю «Україна»

Система	Короткострокові заходи (1-2 роки)	Середньострокові заходи (2-3 роки)
Модернізація системи опалення та термоізоляції	<ul style="list-style-type: none"> • Завершення заміни всіх вікон на енергоефективні склопакети з високими показниками теплозбереження • Встановлення терморегуляторів на всі радіатори опалення • Модернізація теплового пункту з встановленням погодозалежної автоматики • Проведення термографічного обстеження будівлі для виявлення місць тепловтрат 	<ul style="list-style-type: none"> • Комплексне утеплення фасаду будівлі з використанням сучасних теплоізоляційних матеріалів • Модернізація системи розподілу теплоносія з встановленням балансувальних клапанів • Впровадження зонального регулювання опалення за допомогою автоматизованої системи • Утеплення даху та підвальних приміщень
Вдосконалення системи електропостачання та освітлення	<ul style="list-style-type: none"> • Повна заміна всіх джерел освітлення на LED-технології • Встановлення датчиків руху та присутності в усіх коридорах та технічних приміщеннях • Впровадження системи розумного освітлення в місцях загального користування • Модернізація системи обліку електроенергії з можливістю дистанційного моніторингу 	<ul style="list-style-type: none"> • Встановлення сонячних панелей для часткового забезпечення власних потреб в електроенергії • Впровадження системи енергетичного менеджменту будівлі (BMS) • Модернізація електричного обладнання пральні та кухні на енергоефективне • Встановлення акумуляторних систем для оптимізації споживання електроенергії

Продовження таблиці 3.1

Модернізація системи водопостачання	<ul style="list-style-type: none"> • Повна заміна сантехнічного обладнання на водозберігаюче • Встановлення аераторів на всі змішувачі • Модернізація системи підготовки гарячої води • Впровадження системи моніторингу витрат води 	<ul style="list-style-type: none"> • Встановлення системи рекуперації тепла з каналізаційних стоків • Впровадження системи повторного використання води • Модернізація насосного обладнання з встановленням частотних перетворювачів • Встановлення системи збору та використання дощової води
Вдосконалення системи вентиляції та кондиціонування	<ul style="list-style-type: none"> • Встановлення теплообмінників для рекуперації тепла в системі вентиляції • Модернізація системи автоматичного управління кондиціонуванням • Чистка та балансування вентиляційних систем • Впровадження системи моніторингу якості повітря 	<ul style="list-style-type: none"> • Встановлення центральної системи кондиціонування з можливістю рекуперації тепла • Впровадження системи вільного охолодження (freecooling) • Модернізація витяжних систем з встановленням енергоефективних вентиляторів • Автоматизація управління повітрообміном залежно від завантаженості приміщень

Дана програма розрахована на 3-5 років реалізації та передбачає можливість коригування відповідно до змін зовнішніх умов та результатів впровадження окремих заходів. Успішна реалізація програми дозволить готелю «Україна» значно підвищити свою енергоефективність, знизити експлуатаційні витрати та покращити якість послуг, що надаються гостям.

3.3 Впровадження сучасних енергозберігаючих технологій та обладнання в готелі «Україна»

Впровадження сучасних енергозберігаючих технологій та обладнання в готелі «Україна» є ключовим етапом реалізації комплексної програми підвищення енергоефективності. Модернізація технічного оснащення готелю дозволить досягти значного скорочення споживання енергоресурсів при одночасному підвищенні рівня комфорту для гостей.

Основні напрямки впровадження енергозберігаючих технологій включають модернізацію систем опалення, вентиляції та кондиціонування, оновлення системи освітлення, встановлення сучасного водозберігаючого обладнання та впровадження автоматизованих систем управління енергоспоживанням.

Система опалення модернізується шляхом встановлення сучасного теплового пункту з погодозалежним регулюванням, що дозволяє оптимізувати подачу теплоносія залежно від зовнішньої температури. Встановлення термостатичних регуляторів на радіатори забезпечує можливість індивідуального регулювання температури в кожному приміщенні.

У системі вентиляції та кондиціонування впроваджуються припливно-витяжні установки з рекуперацією тепла, що дозволяє використовувати тепло відпрацьованого повітря для підігріву припливного. Це забезпечує значну економію енергії на нагрівання повітря в холодний період року.

Система освітлення модернізується шляхом повного переходу на LED-технології та встановлення автоматизованих систем управління освітленням. Датчики руху та присутності забезпечують включення освітлення тільки при необхідності, що суттєво знижує енергоспоживання.

Для оптимізації споживання води встановлюється сучасна водозберігаюча сантехніка та системи очищення води. Впроваджується система повторного використання води та збору дощової води для технічних потреб.

Таблиця 3.2 - Перелік рекомендованого енергозберігаючого обладнання для готелю «Україна»

Категорія	Найменування обладнання	Характеристика	Очікуваний ефект	Вартість
	Тепловий пункт Danfoss ECL Comfort 310 [14]	Погодозалежне регулювання, можливість віддаленого управління, інтеграція з BMS	Економія теплової енергії 15-20%	45 000 грн.
	Термостатичні клапани Danfoss RA-N [15]	Діапазон регулювання 6-26°C, захист від замерзання	Економія теплової енергії 10-15%	850 грн. / шт.
	Припливно-витяжна установка ВЕНТС ВУТ 400 ПЭ ЕС [16]	Продуктивність 400 м³/год, рекуперація тепла до 90%	Економія енергії на нагрів повітря 50-60%	89 000 грн.
	Частотні перетворювачі SchneiderElectric ATV310 [17]	Потужність 0,75-5,5 кВт, вбудований ПД-регулятор	Економія електроенергії 30-40%	12 500 грн.
Освітлення	LED-панелі PhilipsCoreLine [18]	Потужність 32Вт, світловий потік 3400 лм	Економія електроенергії 60-70%	1 200 грн. / шт.

Продовження таблиці 3.2

	Датчики руху Legrand [19]	Радіус дії 8м, кут огляду 180°	Додаткова економія 20-30%	750 грн. / шт.
	Змішувачі GroheEcoJoy [20]	Витрата води 5,7 л/хв, аератор	Економія води 40-50%	3 200 грн. / шт.
	Душові лійки Hansgrohe EcoSmart [21]	Витрата води 9 л/хв, система AirPower	Економія води 30-40%	2 800 грн. / шт.
	Унітази TOTO з подвійним зливом [22]	Об'єм зливу 3/4,5 л	Економія води 30-40%	15 000 грн. / шт.
	Система BMS SchneiderElectric EcoStruxure [23]	Комплексне управління всіма інженерними системами	Загальна економія енергоресурсів 15-20%	280 000 грн.
	Лічильники з дистанційним зніманням показань CarloGavazzi [24]	Інтеграція з BMS, клас точності 1.0	Оптимізація споживання ресурсів	8 500 грн. / шт.
	Сонячні панелі JinkoSolar [25]	Потужність 400 Вт, ефективність 20,4%	Генерація власної електроенергії	6 500 грн. / шт.
	Теплові насоси ViessmannVitocal 300-G [26]	COP 4,8, потужність 21,2 кВт	Економія на опаленні 40-50%	425 000 грн.

Впровадження зазначеного обладнання здійснюється поетапно, відповідно до розробленого плану модернізації та наявного фінансування.

Очікувані результати впровадження енергозберігаючого обладнання:

- скорочення споживання теплової енергії.;
- зменшення витрат електроенергії;
- скорочення споживання води;
- покращення мікроклімату в приміщеннях;
- підвищення рівня комфорту для гостей;
- зниження експлуатаційних витрат;
- підвищення ринкової вартості готелю.

Впровадження сучасного енергозберігаючого обладнання є важливим кроком до підвищення енергоефективності готелю «Україна» та забезпечення його конкурентоспроможності на ринку готельних послуг.

3.4. Прогнозований ефект від впровадження системи енергоефективності в готелі «Україна»

Оцінка еколого-економічного ефекту від впровадження системи енергоефективності в готелі «Україна» є важливим етапом обґрунтування доцільності запропонованих заходів та визначення їх впливу на діяльність підприємства. Комплексний аналіз враховує як прямі економічні вигоди від зниження споживання енергоресурсів, так і непрямі ефекти, пов'язані з покращенням екологічних показників та підвищенням привабливості готелю для гостей.

Економічний ефект від впровадження системи енергоефективності складається з декількох компонентів. Перший і найбільш очевидний – це пряма економія коштів за рахунок зниження споживання енергоресурсів. На основі проведеного аналізу та досвіду впровадження аналогічних систем в інших готелях, очікується досягнення наступних показників економії, табл.3.3.

Таблиця 3.3 – Економічний та екологічний ефект від впровадження енергоефективності в готелі

Найменування	Характеристика
Прямий економічний ефект	
В системі опалення та термоізоляції	<ul style="list-style-type: none"> • зниження споживання теплової енергії за рахунок комплексного утеплення будівлі та модернізації системи опалення; • економія теплової енергії завдяки впровадженню погодозалежного регулювання; • додаткова економія за рахунок встановлення терморегуляторів на радіатори.
В системі електропостачання та освітлення	<ul style="list-style-type: none"> • зниження споживання електроенергії на освітлення завдяки переходу на LED-технології; • економія електроенергії за рахунок впровадження автоматизованих систем управління освітленням; • зниження витрат на електроенергію в системах вентиляції та кондиціонування завдяки встановленню частотних перетворювачів.
В системі водопостачання	<ul style="list-style-type: none"> • зниження споживання води завдяки встановленню водозберігаючої сантехніки; • економія гарячої води за рахунок оптимізації системи її підготовки та розподілу.
Непрямий економічний ефект	
	<ul style="list-style-type: none"> • підвищення класу енергоефективності будівлі, що збільшує її ринкову вартість; • зниження витрат на поточні ремонти та обслуговування обладнання; • подовження термінів експлуатації інженерних систем;

Продовження таблиці 3.3

	<ul style="list-style-type: none"> • зменшення ризиків аварійних ситуацій та пов'язаних з ними витрат; • підвищення привабливості готелю для екологічно свідомих гостей; • можливість отримання додаткових доходів від участі в програмах «зеленого» туризму.
Екологічний ефект	
Зменшення викидів парникових газів	<ul style="list-style-type: none"> • скорочення викидів CO₂ за рахунок зниження споживання теплової енергії; • зменшення непрямих викидів CO₂ завдяки економії електроенергії
Зниження споживання природних ресурсів	<ul style="list-style-type: none"> • економія природного газу (або інших видів палива) на опалення; • зменшення споживання води; • скорочення використання невідновлюваних джерел енергії.
Покращення якості навколишнього середовища	<ul style="list-style-type: none"> • зниження теплового забруднення атмосфери; • зменшення навантаження на міські системи водопостачання та водовідведення; • скорочення обсягів стічних вод та їх забруднення.
Соціально-екологічні ефекти включають	<ul style="list-style-type: none"> • підвищення екологічної свідомості персоналу та гостей готелю; • формування позитивного іміджу готелю як екологічно відповідального підприємства; • внесок у розвиток сталого туризму в регіоні; • покращення умов праці персоналу та комфорту перебування гостей.

Таким чином, впровадження системи енергоефективності в готелі «Україна» забезпечує значний еколого-економічний ефект, який проявляється як у прямій економії коштів, так і в покращенні екологічних показників діяльності підприємства. Комплексний характер запропонованих заходів дозволяє досягти синергетичного ефекту та забезпечити сталий розвиток готелю в довгостроковій перспективі.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

На основі проведеного дослідження можна зробити висновок, що готельне господарство Печерського району м. Києва представлене широким спектром закладів розміщення різних категорій – від п'ятизіркових готелів до хостелів. Протягом 2020-2024 років галузь пройшла через серйозні випробування, спричинені пандемією COVID-19 та військовою агресією росії, проте продемонструвала значну адаптивність. Станом на 2024 рік у районі функціонує близько 25 готельних підприємств із коефіцієнтом завантаженості 60-70%. Незважаючи на наявні економічні, інфраструктурні та кадрові виклики, готельний бізнес району має значний потенціал розвитку завдяки впровадженню інноваційних технологій, розширенню спектру послуг та розвитку нових форматів розміщення.

На основі проведеного аналізу діяльності готелю «Україна» в 2 розділі роботи, можна зробити наступний висновок. Готель «Україна» є державним підприємством з багаторічною історією, розташованим у центрі Києва на вул. Інститутській, 4. Заклад має лінійно-функціональну організаційну структуру з чітким розподілом обов'язків між службами та підрозділами. Станом на 2023 рік в готелі працює 147 осіб, при цьому спостерігається тенденція до зменшення кількості персоналу протягом 2021-2023 років (скорочення на 17.4%).

Фінансово-економічний аналіз показав, що у 2023 році відбулося суттєве покращення показників діяльності: чистий дохід зріс на 54,5% до 31948 тис. грн, собівартість знизилась на 17,3%, підприємство вийшло на валовий прибуток у розмірі 3548 тис. грн порівняно зі збитком у 2022 році. Попри це, готель все ще залишається збитковим, хоча розмір збитку зменшився на 58,1%.

Система енергоефективності готелю включає базові компоненти (опалення, електропостачання, водопостачання, вентиляція), проте потребує модернізації через наявність застарілого обладнання та відсутність комплексної автоматизації. Існує значний потенціал для впровадження сучасних енергозберігаючих технологій та оптимізації споживання ресурсів.

У 3 розділі роботи було розроблено та обґрунтовано комплексну програму підвищення енергоефективності готелю «Україна», яка передбачає системну модернізацію всіх ключових енергоспоживаючих систем закладу. Програма

включає короткострокові (1-2 роки) та середньострокові (2-3 роки) заходи з модернізації систем опалення, електропостачання, водопостачання, вентиляції та кондиціонування.

Впровадження сучасного енергозберігаючого обладнання провідних виробників (Danfoss, SchneiderElectric, Philips та інших) дозволить досягти значних показників економії ресурсів:

- скорочення споживання теплової енергії;
- зменшення витрат електроенергії;
- скорочення споживання води.

Окрім прямого економічного ефекту від зниження споживання ресурсів, програма забезпечує суттєвий екологічний ефект, включаючи:

- скорочення викидів CO₂;
- зменшення споживання природних ресурсів;
- зниження навантаження на міські інженерні системи.

Впровадження програми також матиме позитивний соціальний ефект через підвищення комфорту для гостей, покращення умов праці персоналу та формування іміджу екологічно відповідального підприємства.

Таким чином, реалізація запропонованої програми енергоефективності дозволить готелю «Україна» суттєво знизити експлуатаційні витрати, підвищити конкурентоспроможність та забезпечити сталий розвиток у довгостроковій перспективі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ТА ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСІВ

1. Печерський район [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9F%D0%B5%D1%87%D0%B5%D1%80%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9_%D1%80%D0%B0%D0%B9%D0%BE%D0%BD.
2. Печерський район [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.rbc.ua/rus/realty/pecherskiy-rayon-kieva-biznes-tsentry-dostoprimechatelnosti-1639863538.html>.
3. Туризм готельного типу [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A2%D1%83%D1%80%D0%B8%D0%B7%D0%BC_%D0%B3%D0%BE%D1%82%D0%B5%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE_%D1%82%D0%B8%D0%BF%D1%83.
4. Сльозкіна Д. Стратегії розвитку закладів готельно-ресторанного бізнесу в умовах воєнного стану [Електронний ресурс] / Д. Сльозкіна – Режим доступу до ресурсу: https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/27027/1/Dyplom241_Slozkina_Mor_hulets.pdf.
5. Чепурда Л. М. Організація готельного господарства [Електронний ресурс] / Л. М. Чепурда, К. М. Таньков, О. Б. Куракін – Режим доступу до ресурсу: <https://er.chdtu.edu.ua/bitstream/ChSTU/3208/3/2015-%D0%9E%D0%93%D0%93-%D0%9D%D0%B0%D0%B2%D1%87.-%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf>.
6. Готель «Україна» [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://youcontrol.com.ua/catalog/company_details/22926100/.
7. Фінансова аналітика [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://clarity-project.info/edr/22926100/finances>.
8. Державне підприємство «готель «Україна»» [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://clarity-project.info/edr/22926100/yearly-finances>
9. Готель «Україна» [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.booking.com/searchresults.uk.html?aid=356980&label=gog235jc->

[1DCAs06QFCB3VrcmFpbmVIKVgDaOkBiAEBmAEpuAEXyAEM2AED6AEV-AECiAIBqAIDuALjp7S8BsACAdICJDkyYTQzMjg0LWJhYmYtNGZhMS05YzdllTM0MGViNGFkZjcxZtgCBOACAQ&highlighted_hotels=323673&checkin=2025-04-07&redirected=1&city=-1044367&hlrd=user_sh&source=hotel&checkout=2025-04-12&keep_landing=1&sid=bbeeac61fa729952171e4c6720bc1ee1](https://www.booking.com/hotel/ua/1DCAs06QFCB3VrcmFpbmVIKVgDaOkBiAEBmAEpuAEXyAEM2AED6AEV-AECiAIBqAIDuALjp7S8BsACAdICJDkyYTQzMjg0LWJhYmYtNGZhMS05YzdllTM0MGViNGFkZjcxZtgCBOACAQ&highlighted_hotels=323673&checkin=2025-04-07&redirected=1&city=-1044367&hlrd=user_sh&source=hotel&checkout=2025-04-12&keep_landing=1&sid=bbeeac61fa729952171e4c6720bc1ee1).

10. Коробейникова Я. С., Котенко Р. М., Щука Г.П. Адаптація готельного бізнесу в період війни в контексті сучасних трендів [Електронний ресурс] / Я. С. Коробейникова, Р. М. Котенко, Г. П. Щука – Режим доступу до ресурсу: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/download/4488/4427/>.
11. Організація готельного господарства : Навч. посібник для вузів / Головка О.М., Кампов Н.С., Махлинець С.С., Симочко Г.В.; За редакцією О.М. Головка.
12. Організація готельного господарства. Програма нормативної навчальної дисципліни для студентів першого (бакалаврського) рівня освіти, галузі знань – 24 «Сфера обслуговування», спеціальності – 241 «Готельно-ресторанна справа», 242 «Туризм» / Юр'єв В.І. – Вінниця: ВНАУ, 2018. – 25с.
13. Готельний бізнес України під час війни: пошук нових сенсів в умовах сучасних викликів [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://tourlib.net/statti_ukr/zhuk7.htm.
14. Тепловий пункт Danfoss ECL Comfort 310 [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://evolux.pro/ua/elektronnyy-kontroller-ecl-comfort-310/?srsltid=AfmBOopGCeSPeTNgIb7-ENfoym07T7Nau-RxZ4d6GMqAjt_Xx0K0LI0q.
15. Термостатичні клапани Danfoss RA-N [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://fiting.kiev.ua/armatura/rad-armatura/termostaticheskie/danfoss-ra-n-013g0013.html>.
16. Припливно-витяжна установка ВЕНТС ВУТ 400 ПЭ ЕС [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://vents-shop.com.ua/vents-vut-400->

[g-es/?srsltid=AfmBOoryhK9Qcj-O-S6ETkyhE1Yvp195UK4FDmEmxo6EaA-8CEtqLIdQ.](https://www.se.com/ua/uk/product-range/62111-ecostruxure-building-operation/)

17. Частотні перетворювачі SchneiderElectric ATV310 [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://ukrprommotor.com.ua/catalog/chastotnye-preobrazovateli?gad_source=1&gclid=Cj0KCQiA4rK8BhD7ARIsAFe5LXI71Kscqz42rtJ4cHvwZFIv7y9KsH2B-8kTrjpspes29e2AU4i1MNYaAuiqEALw_wcB.
18. LED-панелі PhilipsCoreLine [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://merkandi.com.ua/products/panel-philips-coreline-4/810400>.
19. Датчики руху Legrand [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://rozetka.com.ua/datchiki-dvigeniya/c4659296/producer=legrand/?gad_source=1&gclid=Cj0KCQiA4rK8BhD7ARIsAFe5LXKdpMushomehb3VDbqTxIn8RkvAYdHN2JJ6C6X1GYdNdla82YEtqGEaAnvHEALw_wcB.
20. Змішувачі GroheEcoJoy [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://groheshop.com.ua/eshop/smesiteli-dlya-kuhni/>.
21. Душові лійки Hansgrohe Eco Smart [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://shop.hansgrohe.com.ua/vannaya/dushi/ruchnye-dushi/?srsltid=afmboorse3q6ghiofqoflfdeogxsqu8lmic13gpechk-44tlrg4irdrz>.
22. Унітази TOTO з подвійним зливом [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://www.santechshara.ua/ua/santehnika/unitazi/producer_toto/.
23. Система BMS Schneider Electric Eco Struxure [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.se.com/ua/uk/product-range/62111-ecostruxure-building-operation/>.
24. Лічильники з дистанційним зніманням показань CarloGavazzi [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://discon.ua/ua/kontrollery/schyotchik-mekhanicheskij-odnofaznyj-em110dinav81xo1pfb?srsltid=AfmBOooDDFBQ5O5Ms0HiDBQH2wPXZDWRBQu3jNAi7VXo3CW9S8msLujH>.
25. Сонячні панелі JinkoSolar [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://gosolar.com.ua/ua/g101181210-solnechnye-paneli-jinko>.

26. Теплові насоси Viessmann Vitocal 300-G [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.viessmann.ua/uk/produkt/teplovyy-nasos/vitocal-300-g.html>.

ДОДАТКИ

Структурно-технологічна схема організації виробництва в ресторані готелю «Україна»

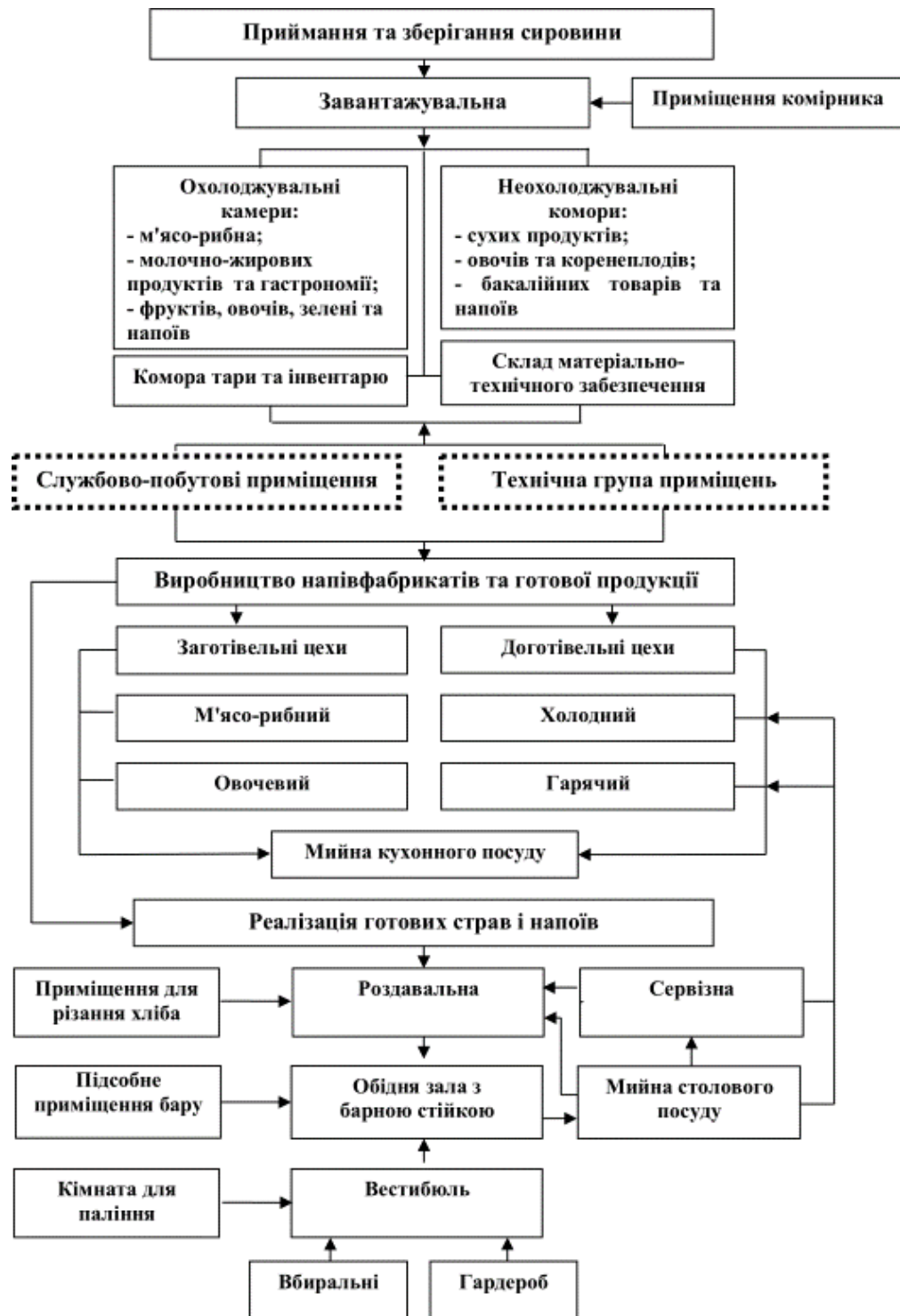

Рис. - Організаційна структура управління готелем «Україна»

Додаток В

Державне підприємство готель «Україна»
Звіт про фінансові результати за 2022 – 2023 рр. [джерело 8]

Фінансові результати

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	31 948.00	20 670.00
Чисті зароблені страхові премії	2010		0.00
Премії підписані, валова сума	2011		0.00
Премії, передані у перестраховання	2012		0.00
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013		0.00
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014		0.00
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	28 400.00	34 374.00
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070		0.00
Валовий: прибуток	2090	3 548.00	
збиток	2095		13 704.00
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105		0.00
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110		0.00
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111		0.00
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112		0.00
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112		0.00
Інші операційні доходи	2120	387.00	954.00
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121		0.00
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122		0.00
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123		0.00
Адміністративні витрати	2130	13 862.00	11 508.00
Витрати на збут	2150	749.00	1 416.00
Інші операційні витрати	2180	414.00	799.00
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181		0.00
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182		0.00
збиток	2195	11 090.00	26 473.00
Дохід від участі в капіталі	2200		0.00
Інші фінансові доходи	2220		0.00
Інші доходи	2240	5.00	4.00
Дохід від благодійної допомоги	2241		0.00
Фінансові витрати	2250		0.00
Втрати від участі в капіталі	2255		0.00
Інші витрати	2270	24.00	0.00

Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275		0.00
збиток	2295	11 109.00	26 469.00
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300		0.00
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		0.00
збиток	2355	11 109.00	26 469.00